

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет

«__» _____ 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»**

Галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)</u>
Освітня програма	<u>Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)</u>
Факультет (ННІ)	<u>Аграрного менеджменту</u>
Розробники:	<u>Гаврилюк В.П., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат економічних наук</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«СХВАЛЕНО»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
протокол № 13 від «28» травня 2025 р.

_____ Інна САВИЦЬКА
«__» _____ 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ВЛАСЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції
та харчової технології)

_____ Оксана ВАСЮК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»**

Галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)</u>
Освітня програма	<u>Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)</u>
Факультет (ННІ)	<u>Аграрного менеджменту</u>
Розробники:	<u>Гаврилюк В.П., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат економічних наук</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Економіка підприємства»

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів знань і практичних навичок з організації та управління економічною діяльністю підприємства. Розглядаються засади функціонування підприємств в ринкових умовах, питання ефективності використання ресурсів, фінансово-економічного планування, ціноутворення, витрат, прибутку та інвестицій. Особлива увага приділяється аналізу економічних показників і прийняттю управлінських рішень у змінному середовищі.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)	
Освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	3
Семестр	5	5
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	75 год	120 год
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої	3 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Економіка підприємства» є формування у здобувачів вищої освіти знань і практичних навичок щодо економіки функціонування підприємства в умовах ринкової економіки; опанування інструментів аналізу, планування, організації та оцінювання ефективності господарської діяльності підприємства для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

- СК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці;
- СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук;
- СК 12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі;
- СК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення;
- ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою;
- ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності;
- ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором

матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями;

- ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями;
- ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання;
- ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1. Введення в економіку підприємства														
Тема 1. Підприємство в системі господарювання	1-2		2	4			40							64
Тема 2. Планування бізнесу. Зміст і порядок розробки бізнес-плану	3-5		2	6										
Тема 3. Ресурси підприємства	6-9		4	6										
Разом за модулем 1	64		8	16			45	64						64
Модуль 2. Економіка підприємства														
Тема 4. Організація діяльності підприємства	10-11		2	4			35							56
Тема 5. Планування і мотивація діяльності	12-13		2	4										
Тема 6. Результати і ефективність виробництва	14-15		3	6										
Разом за модулем 2	56		7	14			35	56						56
Усього годин	120		15	30	-	-	75	120						120
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в навчальному плані)														
Усього годин	120		15	30	-	-	75	120						120

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підприємство в системі господарювання	2
2.	Планування бізнесу. Зміст і порядок розробки бізнес-плану	2
3.	Ресурси підприємства	4
4.	Організація діяльності підприємства	2
5.	Планування і мотивація діяльності	2
6.	Результати і ефективність виробництва	3
Разом		15

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підприємство в системі господарювання	4
2	Планування бізнесу. Зміст і порядок розробки бізнес-плану	6
3	Ресурси підприємства	6
4	Організація діяльності підприємства	4
5	Планування і мотивація діяльності	4
6	Результати і ефективність виробництва	6
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	Введення в економіку	40
2	Економіка підприємства	35
Разом		75

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- письмове або онлайн-тестування (перевірка розуміння економічних категорій і моделей);
- співбесіда (у форматі презентації рішень для підприємства або проєкту);
- захист практичних робіт (аналіз виробничо-господарських ситуацій);
- пірінгове оцінювання (оцінка участі в командних завданнях і ділових іграх);
- самооцінювання (рефлексія щодо прийнятих рішень у симуляціях або кейсах);
- оцінювання групового міні-проєкту (розробка моделі функціонування підприємства або плану)

7. Методи навчання:

- лекції, обговорення, співбесіди (словесний метод);
- практичні заняття, робота в малих групах (практичний метод);
- кейс-метод (аналіз реальних підприємницьких ситуацій);
- метод навчальних дискусій і дебатів (обговорення рішень у сфері економіки підприємства);
- метод проєктного навчання (розробка економічних моделей функціонування підприємства);
- метод командної роботи, мозкового штурму (вироблення управлінських рішень);
- імітаційне навчання (розв'язання ситуацій у рамках моделювання роботи підприємства);
- самостійна та дослідницька робота (написання есе, рефератів, аналітичних оглядів);
- дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані технології (інтерактивні презентації, навчальні платформи).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Введення в економіку підприємства		
Практична робота 1. Підприємство в системі господарювання	ПР: 07, 10, 23, 24. Здобувачі вищої освіти оволодівають базовими знаннями щодо місця підприємства в системі господарювання, особливостей його функціонування, структури, цілей і ресурсів. Вивчають основи економіки підприємства, вчать аналізувати чинники, що впливають на прийняття економічних рішень, визначати складові бізнес-плану та оцінювати їх ефективність. Набувають практичних навичок використання інклюзивних підходів, розуміння принципів цифрової трансформації, сталого розвитку та роботи з документацією.	20
Практична робота 2. Планування бізнесу. Зміст і порядок розробки бізнес-плану		20
Практична робота 3. Ресурси підприємства		20
Самостійна робота 1. Введення в економіку		20
Модульна контрольна робота 1.		20
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Економіка підприємства		
Практична робота 4. Організація діяльності підприємства	ПР 17, 18, 19, 23, 24. Студенти вчать аналізувати економічні показники діяльності підприємства, оцінювати ефективність використання ресурсів і чинники результативності виробництва. Оволодівають методами планування, розрахунку витрат і обсягів, визначення напрямів підвищення продуктивності. Формують здатність до прийняття обґрунтованих управлінських рішень, критичної оцінки фінансових інструментів та розуміння впливу зовнішнього середовища на економіку підприємства.	20
Практична робота 5. Планування і мотивація діяльності		20
Практична робота 6. Результати і ефективність виробництва		20
Самостійна робота 2. Економіка підприємства		20
Модульна контрольна робота 2.		20
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у встановлені строки. Роботи, подані із запізненням без поважної причини, оцінюються нижче. Перескладання модулів дозволяється за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) у термін до початку наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час модульного контролю та екзамену заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Письмові роботи (курсіві, реферати, проєкти) повинні містити коректні посилання на використані джерела. Плагіат не допускається.
Політика щодо відвідування	Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. У разі поважних причин (хвороба, участь у програмі мобільності тощо) можливе індивідуальне навчання за погодженням з викладачем та деканатом.

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Економіка підприємства» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали, презентації, відео-лекції до курсу).
2. Електронний навчальний курс «Економіка підприємства»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4252>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Baumol W. J., Blinder A. S. Economics: Principles and Policy. – 14th ed. – Boston : Cengage Learning, 2020. – 864 p.
2. Clarity Project: електронна система для аналітики публічних закупівель і діяльності підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://clarity-project.info>
3. OpenDataBot: аналітична система для перевірки бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://opendatabot.ua>
4. Parkin M. Economics. – 13th ed. – Harlow : Pearson Education, 2018. – 840 p.
5. Pindyck R. S., Rubinfeld D. L. Microeconomics. – 9th ed. – Harlow : Pearson Education, 2017. – 784 p.
6. Sloman J., Garratt D. Economics for Business. – 8th ed. – Harlow : Pearson Education, 2018. – 544 p.
7. YouControl: аналітика підприємств та перевірка контрагентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://youcontrol.com.ua>

8. Волш К. Ключові показники менеджменту. 75 показників, які повинен знати кожен керівник / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2019. – 224 с.
9. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2021. – 320 с.
10. Грем Б., Цвейг Дж. Розумний інвестор / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2022. – 672 с.
11. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstat.gov.ua>
12. Дія.Бізнес: національний портал для підприємців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://business.diiia.gov.ua>
13. Доер Дж. Вимірюй найважливіше. Як Google, Вона та Фонд Біла Гейтса досягають цілей за допомогою OKR / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2020. – 296 с.
14. Економіка підприємства: навч. посіб./заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС, 2017. 192 с.
15. Лисак О. І., Андрєєва Л. О., Болтянська Л. О. Економіка підприємства : навч. посібник. – Мелітополь : Люкс, 2020. – 272 с.
16. Лойко В. В., Макаровська Т. П. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: КНУТД, 2015. 267 с.
17. Національний банк України: статистика, аналітика, макроекономічні огляди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
18. Остервальдер А., Пінє І. Побудова бізнес-моделі. Настільна книга стратега та новатора / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2020. – 288 с.
19. Рогач С. М., Суліма Н. М., Гуцул Т. А. Економіка підприємства (в схемах і таблицях) : навч. посібник. – Київ : ЦП "КОМПРИНТ", 2017. – 508 с.
20. Синек С. Почни з «чому». Як великі лідери надихають до дії / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2017. – 256 с.
21. Фрайд Д., Хайнемайєр Хенссон Д. Rework. Бізнес без забобонів / пер. з англ. – Київ : Наш Формат, 2018. – 288 с.